

جنایت فرهنگی آل سعود در یمن

در حالی که حملات عربستان سعودی و هم‌پیمانانش به مردم مظلوم یمن وارد پنجمین ماه می‌شود، سازمان یونسکو برای جلوگیری از تخریب بیشتر آثار تاریخی یمن، طرح اقدامی فوری را برای محافظت از میراث فرهنگی این کشور ارائه کرده است.

در حالی که حملات عربستان سعودی و هم‌پیمانانش به مردم مظلوم یمن وارد پنجمین ماه می‌شود، سازمان یونسکو برای جلوگیری از تخریب بیشتر آثار تاریخی یمن، طرح اقدامی فوری را برای محافظت از میراث فرهنگی این کشور ارائه کرده است.

به گزارش جام‌جم، این طرح در واکنش به ادامه تهدیدات مختلفی که جنگ یمن ایجاد کرده و میراث ملموس و ناملموس این کشور را در معرض نابودی قرار داده، ارائه شده است. ایرینا بوکووا، دبیرکل سازمان یونسکو با بیان این‌که طرح یادشده به دنبال جلسه دو روزه کارشناسان در مقر این سازمان در دستورکار قرار گرفته است، گفت: «کاملاً مشهود است که نابودی و تخریب آثار فرهنگی و باستانی یمن، تاثیر مستقیمی بر هویت، شرافت و آینده مردم یمن می‌گذارد.» به گفته او، این تخریب‌ها، امید مردم یمن به آینده را برای همیشه از بین می‌برد.

آن‌گونه که در سایت مرکز میراث جهانی یونسکو عنوان شده طرح اقدام فوری اگر چه در یونسکو مطرح شده است ولی سازمان‌های ملی و فرهنگی یمن هم در آن مشارکت و همکاری دارند. هدف این طرح، واکنش و موضعگیری نسبت به تخریب گسترده میراث تاریخی و بسیار مهم یمن است که به واسطه حمله عربستان دستخوش نابودی شده و تعداد زیادی موزه و محوطه تاریخی و فرهنگی این کشور را دربرمی‌گیرد.

تخریب و قاچاق میراث فرهنگی در یمن

در طرح اقدام فوری یونسکو به‌طور مشخص بر روی سه بنا و محدوده اصلی یمن اشاره شده است. در عین حال، آرشوها و موزه‌های فرهنگی، ساختمان‌های قدیمی، مجسمه‌ها و بناهای تاریخی مهم در دل این طرح قرار می‌گیرد. نگرانی یونسکو به نابودی یا تخریب این آثار باستانی به‌واسطه جنگ و درگیری‌های نظامی محدود نمی‌شود، بلکه قاچاق آثار تاریخی به خارج از یمن و فروش غیرقانونی آنها به ثروتمندان و مجموعه‌داران خصوصی، نگرانی مهم دیگر این سازمان است. در این رابطه، پای اینترپل هم به ماجرا کشیده شده و این مرکز، فهرست بلندبالایی از آثار باستانی و فرهنگی یمن را در دست دارد. وظیفه این مرکز البته اگر بتواند بموقع وارد عمل شده و اقدامات لازم را انجام دهد، ممانعت از فروش آثار باستانی یمن و توقیف آن به نفع مردم یمن است.

احمد صیاد، نماینده یمن در سازمان یونسکو هم در بیانیه‌ای خواستار اتحاد بین‌المللی برای حفظ میراث فرهنگی کشورش شده است. او با اشاره به این‌که صنعا، عدن، تعز، صعده، زبید و مأرب از شهرهای مهم تاریخی کشورش به‌شمار می‌آید، گفت: اگر چه این شهرها متعلق به یمن است اما شهرهای بقیه مردم جهان هم تلقی می‌شود، زیرا در شمار میراث جهانی قرار دارد. آنها گذشته و حال تمام مردم یمن فارغ از هر اندیشه و دیدگاهی است و در عین حال، دیروز و امروز هر فرد مسلمان و عرب و هر زن و مرد علاقه‌مند حفظ آثار باستانی در هر نقطه جهان محسوب می‌شود. به گفته او، بدون توجه به مذهب یا ملیت انسان‌ها، این شهرها و آثار باستانی به همه آنها تعلق دارد و به همین دلیل، تلاش و اقدام برای متوقف کردن تخریب و نابودی‌شان، وظیفه هر یمنی، هر فرد عرب زبان، هر مسلمان و هر انسان علاقه‌مند به فرهنگ و میراث کهن است.

ایرینا بوکووا هم که خواستار اجماع جهانی برای حفظ میراث فرهنگی یمن و حمایت جهانی از طرح اقدام ضروری است، در این باره بیان کرد: «برای موفقیت این طرح، نیاز به اعتبارات است و باید حساب ویژه‌ای برای آن باز شود. مشخص است که هیچ‌کس به تنهایی نمی‌تواند از عهده انجام این کار برآید و منابع مالی مختلف باید در کنار هم جمع‌آوری شود.» برای همین منظور، او خواستار همکاری نهادها و افراد مختلف با یونسکو شد. از بهمن سال گذشته، در پی به توافق نرسیدن گروه‌های مختلف در یمن، جنگ‌های داخلی و حمله هوایی و متجاوزانه عربستان به این کشور شدت گرفت. با وجود این، نیروهای مردمی و انقلابی یمن توانستند نقش اصلی را در این میان ایفا کنند و با کنار گذاشتن دولت مرکزی ناکارآمد و وابسته، خواهان تشکیل یک دولت تازه شدند.

با وجود این، رئیس‌جمهور مستعفی یمن که به عربستان فرار کرد با کمک مالی عربستان، به جنگ‌های داخلی در این کشور دامن زد و با حمایت نظامی عربستان سعودی و هم‌پیمانانش سعی دارد حکومت خود را دوباره احیا کند. جنگی که عربستان

علیه یمن به راه انداخته است تا به حال جان بیش از 1500 هزار شهروند را گرفته و خسارات زیادی به آثار فرهنگی این کشور زده است.

3 مرکز مهم فرهنگی یمن

دوستان آثار فرهنگی ضمن ابراز تاسف از کشته و بی‌خانمان شدن اهالی کشور یمن، عقیده دارند باید به فکر میراث فرهنگی و نابودی آن هم بود. سه مرکز مهم فرهنگی بین‌المللی یمن، شهر قدیمی شبام، شهر قدیمی صنعا و شهر تاریخی زبید هم‌اکنون در فهرست «میراث بین‌المللی در خطر» قرار گرفته‌اند. منابع خبری می‌گویند شهر قدیمی صنعا در نزدیکی نابودی کامل قرار دارد. این در حالی است که موزه ذمار با بیش از 12 هزار اثر هنری، در اثر حملات عربستان اردیبهشت امسال کاملاً از بین رفت.

میراث فرهنگی، نماد هویت مردم یمن

به باور کارشناسان طرح اقدام فوری سازمان یونسکو، نشان‌دهنده نقش مهم و تعیین‌کننده این سازمان در قبال وظیفه فرهنگی آن است. به گفته کارشناسان، میراث فرهنگی نماد هویتی مردم یمن به حساب می‌آید و نابودی آن به منزله نابودی خود مردم آن است. در حقیقت، این سازمان هماهنگ‌کننده تمام واکنش‌های بین‌المللی نسبت به نابودی و تخریب آثار فرهنگی کشورهای مختلف جهان است. این موضوع در عین حال، کمپین بین‌المللی اتحاد برای میراث فرهنگی (unite4 Heritage) را هم دربرمی‌گیرد که یک فراخوان عمومی برای حفظ میراث فرهنگی بین‌المللی است. در چند سال اخیر، اتحادیه جهانی برای حفظ این میراث فرهنگی شروع شده است.